

نگاهی به طرح توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی

دانش نفت: میدان مشترک پارس جنوبی که بخش واقع در کشور قطر آن گنبد شمالی نام دارد، با ۳۷۰۰ کیلومتر مربع مساحت در آبهای متعلق به ایران در فاصله ۱۰۰ کیلومتری ساحل جنوبی ایران در مرکز خلیج فارس قرار دارد، پارس جنوبی با برخورداری از ۵۰۰ تریلیون فوت مکعب گاز درجا، به تنهایی ۵۶ درصد از ذخایر گازی دنیا و معادل ۳۶ درصد مجموع ذخایر ثابت شده گاز ایران را در اختیار دارد. بخش ایرانی این میدان، همچنین دارای ۱۸ میلیارد بشکه میعانات گازی درجاست.

توسعه پارس جنوبی، در نوک پیکان صنعت نفت ایران قرار گرفته است؛ تلاش برای مشارکت های بین المللی در توسعه این میدان عظیم فراساحلی از سیاست های اصلی راهبرانه صنعت نفت کشور بوده است. در این راستا اجرای طرح توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی از جمله طرح های مهم و استراتژیک شرکت ملی نفت ایران می باشد. اجرای طرح توسعه این دو فاز، یک تفاوت اساسی با سایر فازهای پیشین اجرا شده پارس جنوبی دارد و آن اینکه برای نخستین بار در صنعت نفت کشور، یک کنسرسیوم ایرانی مسئولیت اجرای این طرح عظیم ملی را بر عهده گرفته که نشانگر توانمند شدن پیمانکاران ایرانی و اعتماد بیشتر مسئولان به آنان است. بخش خشکی پروژه در زمینی به مساحت ۱۵۵ هکتار و در مجاورت فازهای ۱۰ و ۹ پارس جنوبی احداث شده است و شامل تاسیسات دریافت و جداسازی گاز مایع، شیرین سازی گاز، تثبیت و ذخیره میعانات گازی، گوگرد زدايي، نم زدایی، تفکیک و تصفیه و ذخیره سازی گاز مایع، دانه بندی گوگرد، تیرید و تاسیسات جانبی تولید بخار، هوای فشرده، اذت و شبکه های توزیع آن می باشد. کارفرمای آن، شرکت نفت و گاز پارس جنوبی بوده و پروژه را به کنسرسیومی متشکل از شرکت های IDRO، OIEC و IOEC واگذار نموده است. اعضاء کنسرسیوم طبق توافقات داخلی و هماهنگی و تایید کارفرما کار را به صورت سه بسته کاری کاملاً مستقل بصورت EPC بین خود تقسیم نموده اند، که در بخش خشکی به طور خلاصه واحد پروسس سهم OIEC و بقیه سهم IDRO می باشد. قسمت دریا به طور کلی سهم IOEC است.

میزان سهم اعضا کنسرسیوم:

شرکت IDRO (سهم خشکی): ۵۵.۵٪

شرکت OIEC (سهم خشکی): ۲۱.۵٪

شرکت IOEC (کل قسمت دریا)

شرح کار کل این پروژه عبارتند از:

۱) طراحی پایه و تفصیلی، تامین کالا، ساخت و نصب و راه اندازی تاسیسات دریایی

۲) طراحی پایه و تفصیلی، تامین و نصب خطوط لوله ۳۲ اینچ جهت انتقال سیالات به خشکی

۳) طراحی پایه و تفصیلی، تامین کالا، ساخت، نصب و راه اندازی تاسیسات خشکی

اهداف پروژه عبارتند از:

۱- استحصال گاز از طریق توسعه میدانی گازی پارس جنوبی به میزان ۲ Feet bn Cubic در هر روز.

۲- تولید روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز تصفیه شده جهت انتقال به شبکه سراسری

۳- تولید روزانه ۷۰ میلیون فوت مکعب گاز اتان جهت تحویل به شرکت ملی صنایع پتروشیمی (خوراک واحد اتیلن)

۴- تولید سالانه یک میلیون تن گاز مایع (C3/C4 LPG بصورت مجزا) جهت صادرات

۵- تولید سالانه ۲۷ میلیون بشکه میعانات گازی (CONDENSATE) جهت صادرات

۶- استحصال روزانه ۴۰۰ تن گوگرد (محصول جانبی فرایند شیرین سازی گاز)

زمانبندی پروژه:

قرارداد طرح توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی در تاریخ ۲۲ خرداد ۱۳۸۵ به امضا رسید و مدت زمان اجرای آن ۵۲ ماه در نظر گرفته شد، البته این زمان به ۵۹ ماه افزایش یافته است؛ عملیات اجرایی از تیر ماه ۱۳۸۶ آغاز شده و در تا آذر ماه ۱۳۸۹ دارای پیشرفت حدود ۶۴٪ می باشد.

اجرای پروژه فراتر از استاندارد:

با توجه به تجربه های موجود، در طرح توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی، تلاش شده است تا ضمن برآورده کردن نیازهای کارفرما و اجرای تمامی مفاد قرارداد، به خواسته هایی فراتر از استانداردهای موجود نیز پاسخ گفته شود؛ برای مثال گاز دی اکسیدکربن موجود در گاز تحویل شده به مصرف کنندگان همه فازها، تا دو درصد مجاز برآورد شده است. براساس مشخصات ارائه شده در فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی نیز، این دو درصد دی اکسیدکربن که گازی غیرقابل مصرف است، مجاز دانسته شده است، یعنی در همه فازها و حتی در فازهای ۱۷ و ۱۸ در مشخصات فنی ارائه شده، طراحی را می توان به صورتی انجام داد که در گاز خروجی حداکثر دو درصد گاز کربنیک موجود باشد؛ در این صورت گاز کربنیک تولید شده در پالایشگاه پس از طی بیش از یک هزار کیلومتر مسیر در خطوط لوله، با گرم شدن در محل مصرف گاز، وارد جو می شود. اما در روشی که هم اکنون در ساخت پالایشگاه فازهای ۱۷ و ۱۸ به کار گرفته شده، دی اکسیدکربن در پالایشگاه جدا می شود، یعنی تا حدود چند PPM کاهش می یابد؛ بدین ترتیب ظرفیت پالایشگاه و خطوط لوله، بدون اینکه تغییری در تجهیزات آن انجام شود، روزانه بیش از یک میلیون مترمکعب افزایش می یابد.

آخرین وضعیت اجرایی طرح:

پیمانکار بخش مهندسی پایه شرکت Worleyparsons و پیمانکار بخش مهندسی تفصیلی شرکت EIED می باشند. همچنین ۴ شرکت جهانپارس، احداث، مجورسازان و تئو در حوزه ساختمان و نصب از پیمانکاران عمومی شرکت IOEC در اجرای این پروژه می باشند. راه اندازی پروژه ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی روزانه بیش از ۱۰ میلیون دلار درآمد ارزی برای کشور به ارمغان خواهد آورد.

